

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:

Égész évre. 10.—

Egy hóra. . . 1.—

Vidékre:

Égész évre. 12.—

Egy hóra. . . 1.20

Egyes szám ára

Pécsett 4 kr., vi-

déken 5 kr.

Egyes számok

kaphatók minden

lapelárusítónál.

Pécs, 1894.

Vasárnap, április 8.

84. (1147.) szám.

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1.
sz. I. em. (Király-
utca sarkán).

Kiadóhivatal:

Wolf M. könyv- és
papírkereskedése-
ben, Király-utca,
Hattyu-épület.Megjelenik vasár-
nap kivételével
mindennap este 5
órákor.

Kossuth és a vidéki városok.

(y—z) „Magyarország haladása meglepő, különösen Budapest emelkedik nagy rohamossággal. Kár, hogy a vidéki városok messze maradnak Budapest mögött. Ez nagy baj, mely egykor még megboszulhatja magát.”

Ezek voltak azon emlékeztető szavak, melyeket ezelőtt 11 évvel magától Kossuth Lajostól hallottam.

Kossuth Ferenc a városi küldött-ségekhez ugyanily értelemben szólt; s ezzel apa és fia egyértelműleg mutattak hazánk egyik legnagyobb bajára.

A vidéki városok nálunk se számban, se jelentőségben nem foglalják el azt a helyet, melyet egészségesebb politikai viszonyok közt elfoglalniok kellene. Budapest teljes mértékben s egyedül uralkodik hazánk politikai, művelődési és gazdasági életében; magába olvaszt, fölszív minden erőt, úgy hogy ma már elmondhatjuk: Budapest — Magyarország, Magyarország — Budapest.

Ez egy bizonyos mértékben természetes is. A haladó kor szelleme Európaszerte a nagyvárosok fejlődésének kedvez, de ily aránytalanság a városok közt, mint nálunk, sehol se található.

Városok	100 ezeren fölül		50 ezeren fölül		20 ezeren fölül		Összesen
	1870	1880	1870	1880	1870	1880	
Angolországban	27	35	58	120			
Németországban	17	27	72	116			
Olaszországban	11	22	81	114			
Franciaországban	9	17	57	93			
Spanyolországban	5	10	41	56			
Magyarországban	1	6	32	39			

Ez a kis táblázat már magában véve is sokat bizonyít. Bizonyítja, hogy nálunk az ország erői nincsenek arányosan megoszolva, hanem egy helyre koncentrálnak. Pedig a számok még nem is bizonyítanak mindent. Mert az 50 ezeren föléli hat magyar város közt is van olyan, a mely nagy falunál egyébként nem mondható, hát ha még a többi 32 várost bejárjuk, ott találunk még csak nagy elmaradottságot.

Ezek közül a keletre emlékeztető inkább tábor és vásárhelyek, mint városok közül büszkén és hatalmasan emelkedik ki Budapest.

Hát mi kijelentjük, hogy Budapestnek irigyei nem vannak. Ellen-

kezőleg, Budapest nekünk nemcsak büszkeségünk, hanem meggyőződésünk szerint a magyar államiságnak leghatalmasabb vára.

De bajnak, nagyon nagy bajnak tartjuk, hogy e centrum minden erőt fölszív, s a vidéknek nincs igazi városi élete.

Eddig, míg a magyar államiság és a magyar kultúra még csak megvalósítandó ábrándkép volt, böles politika volt egy hatalmas centrum létesítése. De most, mikor ez ábrándkép már egy örvendetes valóság, sőt államiságunk és kulturánk erős gyökereket vert, s az ellenségnek is fízeteletet parancsol, ma már itt az ideje, a legfőbb ideje, hogy a magyar állam minden erejét, melyet eddig kizárólag Budapest emelésére fordított, ezental kizárólag a vidéki városok emelésére fordítsa.

Budapest most már saját súlyánál fogva is, minden állami támogatás nélkül is nagy arányokban fog fejlődni, s ha az a 20—25 újabb millió, mit a millenniumra az állam megint csak Budapestnek juttat, 20—25 vidéki városban helyzetnek el, egy-egy millió egy ilyen vidéki várost milyen boldoggá tene! Az ezeknek a mindennapi kenyeret adná meg, míg Budapest a nyereszó milliókat csak drága csipkére és ékszerekre költi.

Tizenhét interpelláció.

Egy a kormánykörökhöz közel álló, de teljesen független politikus-tól vettük a következő, a politikai helyzet kellő illusztrálására szolgáló cikket:

Eddig már nem kevesebb, mint tizenhét interpelláció van bejelentve a Kossuth végtisztességadása körül történetekre vonatkozólag. Ha még hozzáveszünk néhány késedelmezőt, egy pár különböző indítványt és számos más kérdésben teendő, de ide vonatkozó fölszólalást, úgy elmondhatjuk, hogy elegendő g y u n y a g ról gondoskodva van. Lángra lobban-e, habuban égő lappangó szikra marad-e, vagy kialszik végkép? Ki tudná megmondani!

A politika terén az elmélkedés, hiú idővesztegetés, minden a gyakorlati fölfogástól, az esélyektől és ezek kihasználásától függ. Még arra sincs voltaképen elegendő idő, hogy az

elkövetett hibákért, mulasztásokért, tévedésekért egymásnak szemrehányást tegyünk: a tanulság, okulás és okszerűség az alkalmazással egyszerre történik. Vajjon a mai politikai helyzet történeti előzményei, okai tisztítólag fognak-e hatni az eredményekre, vagy még zavarosabb, bonyodalmasabb viszonyokat teremtenek, arra ma sem a kormány, sem az ellenzék biztos választ adni nem képes. Pedig: felix qui poterit rerum cognoscere causas!

Ha a pártviszonyok bonyodalmaiktól kellően vizsgálat alá vesszük, ha az egyházpolitikai kérdések körül viszszes állapotokat mérlegre vetjük, ha a pártokban uralgó személyes tekinteteket megfigyeljük, úgy kevés biztatást találunk arra nézve, hogy a helyzet föl és lefelé már a közelebbi napokban alaposan és helyes módon tisztázódni. Pedig a közvélemény sürgősen követeli ezt, mert képviselőink láthatják és tapasztalják, hogy mindenütt és minden irányban megúnta az ország a mai képviselőház meddőségét, munkaképtelenségét és összekuszált pártviszonyait; érezhetik és tudhatják, hogy a mostani állapot valóban tarthatatlanná vált. A bizonytalanság és tétovázás lidércnyomását erkölcsi veszteség nélkül egyik párt sem szenvedheti el, a parlament tekintélye sátnyló ésvész alatta.

Az egész ország polgárai — a kormánypártiak úgy, mint az ellenzékiek, a szabadelvű elemek úgy, mint az ultramontánok — belátják, hogy a mai képviselőház nem áll a nehéz viszonyoknak és jelen idők követelményeinek megfelelő hivatás magaslatán, ha csak a pártviszonyok nem javulnak. A nép, a választók nem folytatnak önálló politikát, nekik csak irányra, vezérlésre van szükségük — de hol most a helyes és határozott irány, az öntudatos és rendszeres vezérlés? L e v a n m a j á r v a m i n d e n: egyének, pártok, programok egyaránt.

És éppen akkor, midőn oly kormányunk van, mely igazán szabadelvű és minden ízében munkaképes! Oly kormányunk, mely zászlajára tűzte a szabadelvű eszmék megtestesítését és a Kossuth halála folytán beállott nehézségeket a legszerencsésebben hidalta át, akként és a siker oly mértékével, melyet bizonyára semmi más kormány annyi tapintattal, mér-

séklettel és hazafisággal el nem érhetett volna. Éppen ennek az eredménynek nem kellé méltatása és el nem ismerése mutatja, hogy a pártokban van a hiba, azok szervezete, egysége, belelete van megingatva. A kormánypart nem eléggé tömör és fegyverezett, az ellenzék pedig egyes frakciókra oszlik szét, kellő vezérlést és határozott iránypontok nélkül olyanira, hogy nemcsak a jövő, de még a jelen is minden irányban ingatag talajon áll.

Számíthatunk-e éppen a Kossuth-kérdéssel szemben arra, hogy államférfiúi bölcsesség és belátással a bonolyult viszonyok orvoslása bekövetkezik? Mindenki tart a szenevédekkel teljesítéstől, mindenki fél a helyzet kitjes megbomlásától és mégis a pártviszonyok annyira romlottak, oly zűrvárosok, hogy a bajok sanálását rendszeres uton nem reméllhetjük. Csak az országgyűlés fölszólata, vagyis az új választások hozhatják meg a parlamenti helyzet javulását.

Wekerle Sándor miniszterelnök és véle a kormány bizonyára sikerrel állandják ki a tűzpróbát. Csak ekként lesz újból egy erős és egységes kormánypart létesíthető.

HIRROVATUNK.

Pécs, április 7.

— A pécsi Kossuth-szobor ügye szélesebb körben kezd megbeszélés tárgyává lenni. Tegnap emeltették, hogy Erth János képviselő értekezletet hívott össze magán lakására, hogy ott a Pécsért fölállítandó Kossuth-szobor felől cseréljek ki nézeteket s állapítsák meg a módokat amelyekkel ez ügynek megszerezte propagandát lehessen csinálni. Az általunk már jelzett irányban meg is állapodtak abban, hogy a városnal és a megyénéel kieszközlik a hozzájárulást, megyeszerte pedig megindítják a gyűjtést.

— **Kossuth védegyelete és a pécsi posztgyár.** Az a mozgalom, mely 1844-ben Kossuth Lajos indítványára a hazai ipar föllendése céljából alakult „védegyelet” néven, nemskára megtermette áldásos gyümölcsét a vidéki iparvállalatoknál is. A védegyelet célja volt hazánkat a teljes elszegényedéstől megmenteni, de volt politikai rugója is e mozgalomnak. Ausztria és Magyarország között fönnállt és Magyarországára sérelmes vámenndresz káros következményeit csak oly módon lehetett ellensúlyozni, ha nem szállított külföldre a nyers terményeket s a kidolgozott anyag behozatalánál nem vagyunk kénytelenek az óriási vámot fizetni. Az volt a védegyelet célja, hogy honi termékeket használjunk. Erről a védegyeletről ír Szaák Lujza az „Iparügyek” című szaklap 1894-ik évi 7-ik számában s a többek közt Pécsre vonatkozólag ezt mondja: *Igy gróf Battyányi Kázmér elnökle által Pécsért gazdasági egyelet és jelenkény alapítócelt posztgyár alakult.* Ez a gyár a Madarász-fele gőzmalom helyén állt. — A barátoknak is már 1835-ben volt Pécsért posztó kalójuk, mely az összes magyarországi rundeket a csuhához való szövettel látta el. Volt 1848—49-ben a vashármorban vas és ágyúonót gyár, mely a hadsereg részére is szállított, de védegyeleti posztgyárról, valamint gazdasági egyeletről sem tud a krónika. A jelenleg is létező gazdasági egyelet azonban 1866-ban alakult. Volt itt vasgyár, papirosgyár, keményítőgyár, stb. stb. *Volt, sajnos, hogy csak volt, de dohánygyár még csak nem is volt.*

— **Az országgyűlési szabadelvépart a Kossuth-szobrára.** Budapestről írja a mi levelezőnk: Az országgyűlési szabadelvépart Kossuth Lajos szobrára gyűjtést eszközölt a saját kóbelében. Perczel Bóni jegyző most szorgalmazta át a szoborhozított-szöveget az ő ivén begyűlt összeget: 3430 forintot. A gyűjtést még folytatják.

— **Pallavicini grófnő a kaposvári nőegylettr.** A pécsi nőegylet jelenlegi elnöke, *Pallavicini* Edéné grófnőe e hó 14-én a kaposváriaknak énekel az ottani jétékony nőegylet pénztráa javára. A művészetével jétékony celokat segítő grófnő: *Pergolese* Sicilianaját, *Schuman* Widmung-ját, *Massenet* Peusée d'automueját, *Blumenthal* Der Kinder-Reichjät, *Habay*tól

„Ha meghalok, visszajőz.” című műdalt és *Zichy Géza* gróf *Lemondás*-át énekl.

— **A 44-ik gy. ezred jubileuma.** A nálunk két zászlóaljjal és tőrszével állomásozó 44-edik gyalogezred a tervezett jubilaris ünnepején nem Pilis-Csabán a táborban tartja meg, mint egy ízben ezt híresztelték, hanem újabb hír szerint Kaposvárotról illi meg. Ez alkalommal *Albrecht* főherceg, az ezred tulajdonosa is leutazik Kaposvárra, hová az uralkodóház és a tábornoki kar több tagja fogja kísérni.

— **A bonyhádi zsidók Kossuth-gyász.** Bonyhádról írja levelezőnk: Tegnapelőtt délután öt órakor az innen izraeli templomban istentisztelet volt, melyet Kossuth egyeletes emlékének szenteltek, melyre külön meghívottak becsőtött ki a hitközség. A kereskedő zsidók mind becsüttek az istentisztelet tartama alatt üzleteiket. A templom belseje fekete posztóval volt díszítve. A palokat nagyszámú közönség foglalta el, vallásútlönbség nélkül eljött a város egész intelligenciája. *Rosenthal* Tóbiás rabbi szép beszédet mondott Kossuthról, a beszéd végén az összes jelenlevők a „Szózat”-ot énekeltek s utána a *Hymnus*.

— **Missio a belvárosi plébánia templomban.** Magenheim József belvárosi plébános missiók tartásán fáradoz. Ez ajátosságok holnap este 6 órakor, vagy holnapután veszik kezdetüket s körülbelül egy héig fognak tartani, mely idő alatt reggel 8 órakor és este 6 órakor *Flodung* és *Milinsky* atyák által fölváltva tartott szent beszéd lesz magyar nyelven. A esti hat órakor mondandó szent beszédet áldás követi. A plébános úgy tervezi, hogy az ajátosságra szánt napok közül kettő a katonaság részére legyen fontartva, mikor a magyar és német ajka katonaság részére fölváltva, magyar és német predikációk lesznek.

— **Pécsi rabbi a vidéken.** A Kossuth-gyász a hazafias zsidókat is templomaikba kisérti, hogy leroják egyeletüket a nagy liberálista iránt. A vidékről mindenhonnan jönnek értesítések zsidó-istentiszteletekről, melyeken mindenütt vallásútlönbség nélkül részt részt a közönség. Két ilyen gyászünnepre a pécsi rbbit hívták szónoknak. *Dombóvárotr* tegnap beszelt nagy hatással *Perls* Armin dr., *Villányon* pedig holnap lesz az izraeliták gyászünnepe, a

A „PÉCSI ÚJSÁG” tárcája.

Függöny-huzás előtt.

Szeretem a színházat, szeretem nagyon. Diák korom óta van meg bennem ez a vonzódás, hogy fogytakozott meg, de nem is nőtt. Nem nőhetett: nagyon szerettem akkor is. Egy esomó élettapasztalatnak onnét szerettem a tárgyát: hogy szeretek böleselkedni, hogy szeretek megfigyelni, a színház kapatot rá. Hát ezekért meg hálás vagyok a színház iránt.

Hogy az új templomát építik nálunk Tháliának, a fundamentum ásásától mind maig egyetlen napon se mulasztom el, hogy ott ne lődörögjek az ég felé törő falak körül: a szememmel segítém a magasba, szőpítem, cífrázom, kalkulálom, hogy nagyon, nagyon jó legyen ott minden, mire beköltözik beleje az én minden évben egyszer ellátogató vendégem.

Az ablakomból — fűnn lakom a hegyoldalban — éppen rálatok a tetejére. Innét is biztatom: csak előre! Egyszer betegem fedüktem, sokáig nyomtam az ágymat. Valami nyugtalanított. Nem tudtam, mi bánt. Eszembe jutott aztán az épülő színház. Nagy ég! Három napja nem láttam már! És kiveret az izzadság, láz fogott el kétségbeesésben. Izgatott az a

gondolat, hogy most ott minden rosszul megy. Képelem, hogy lustálkodnak a kömvisek, mert én három napja, hogy nem álltam a hátuk mögött, nem sarkaltam őket — a szóvalan tekintetemmel. Aztán mindennap kérdeztem az orvost türelmetlen vágyakozással, hogy szabad-e már fölkelnem? Azt hitte: a bírasság, a mozgó élet hiányzik nekem. Dehogy! A színház nyugtalanított. Mintha én volnék a paléja.

Mikor fölkelhettem, első utazásomnak az ablaknál álló szék volt a végső állomása. Hohó, derék! Azt hittem, a kömvisek lustálkodni fognak, pedig már az ácsok is ott sürogtek a tetőn s fűdel alá szőrtötták a magas falakat. Ez a tudat töbörte segített rajtam, mint a patikárius könyhájja.

És nem kisebb a lelkesedésem azért a deszkalaktornyóért sem ott a kertutóban. Milyen imponáló ragyogó esarnok az nekem!

Eldugottan áll? Megtalálom én azért. Hívós, szellős így korja tavasszal? Téli bundában ülök belé. Asott föld a padlójá? Nem nézem a padlóját, a színpadra figyelek, — az annál díszesebb, Papad a zárt-szöke? Csakhogy ilyen is van! Minden hiányossága meg legyen neki becsítva.

Hanem a színészei, azok helyükön legyenek áll! Minden, ami körül fogja őket, mellékes; ök a lényeg, a többi

forma csak. Láttam én művészetet kocsiszin alatt is: *Thespis* kordén mutogatta remekléseit. Hát se közönség, se színész ne kiesinyelje *Maedonid*, azt az egyeszer-nem összerőt faalkotmányt. A színész nem kisebb művészt azon az ingó deszkájú színpadon, a közönség se értektelemben a külső dísz magán nem viselő nézőtérén, a kemény puhatapadokon. A kölesönös becsüléshez nem kell éppen bársonyszőlye meg operaház színpad.

Pedig beh sokszor kedvetlenített el ennek a becsülésnek a hiánya.

A közönség maga se tekintette önönmagát komoly közönségnek. Azon a nyári szórakozó helyen labzábra engedte ki az etikett bölkyőtöt önmaga és a színészek iránt. Az a handa-banda, ami a nézőtérén esténként fölfolyik; az a figyelmetlen nyüzsgés, hangos tereferelés előadás alatt — mindez az előkelően imponáló állandó színházból számozított paraszt-tempó. De számozítottnek kell lennie az arénából is.

A színész is konfidensz lesz a neki nem eléggé komoly, ideiglenes színpadon, s az ildomosságának maga is hátat fordító közönség előtt. Félvállról veszi a dolgát, karzatot lát a páholyokban — s bizonyos tekintetből igazja is van — aztán a nemes művészetet kilitéltája a slendriánizmus. (Már műszó is van rá!) Ezt meg honosítsa ki a komoly, önéreztés hangu kritika.

Színész és színházlátogató szeresse

melyen szintén Perls tartja a gyászbezedet.

— **A pécsi irgalmasrendházból.** Az irgalmasrend főnöke Hibs-eh Kornél gyógyoszerészt, ki nemrég tette le a szerzetesi fogadalmat, Szatmárná helyezte át.

— **Egy csipkefűtő.** Tenyérműi nagy, — oly érdekes kicsi kis fűtőit; fekete csipke lenge dísz, asszonyi fejre illő. Im ott találta a sétatéren a rendnek éber őre — éjjelidőben, nem talált rá az érdekes kis főre, mely terheként hordta a kicsi kis csipkék fekete gyönggyel fűzve; haját is lóg rajt, melylyel a hajhoz könnyedén tud fűzve. Ott hevert im puha grépágyon, egyik felhár pad mellett, azt búsongva, hogy az urnője hozzá ily hütelen lett. Hajh te kis jószág nem értesz ahhoz, mi az a szerelem, mi az: ólelni tüzesen, hűvel, s feledni mindent — ugy-e nem? Nos tehát tud meg, ez volt a veszted, hogy üzés öleds, — te lesiklottál, észre se vettek — jutalmad: feledés. Rendőri kiirta: „Találátodott egy csipkefűtő“ — te várod most is, aggodva leve, asszonyod csak nem jó. Ne is reméld ezt, nem jöhöt ő el, bárha sajnálja veszted, nem árulhatja el azt, hogy ő volt, a ki téged elvezetett; megtudná egyik ki őt imádja, s csapna patáit, hogy akkor tájban másik szerencsés ölelte Juliát.

— **A követ-vám emelése.** Még a mult évben szová tettük, hogy a pécsi követ-vám bevételét nincsenek arányban az e címen mutatkozó szükségekkel, amitől kétségtelen, hogy a követ-vám emelendő. A dolgnak egy kis érsele volt szüksége, de, hogy ma már e kérdés megoldottnak tekinthető, mutatja, hogy a városi tanács mai ülésében határozata ment a követ-vám emelése oly képen, hogy az eddigi tételek maradjanak a régiben, csupán minden jármű után lesz fizetendő újabb 5 kr és így egy két lovas kocsi után a vám nem mint eddig 10, hanem 15 kr lesz. Jóllehet elvben ellenségei vagyunk a polgárok minden újabb megterhelésének ezt a vámemelést szívesen megészavaztuk, mert kétségtelen, hogy követvámunk első sorban és leginkább a kocsik és szekerek rongálják és csak méltányos, hogy az így előálló nagyobb terhek az azokat előidőzőkön véttessenek meg. Nagyon természetesen tartjuk, hogy fölemeltetvén a követ-vám, a követvám bére is arány-

lagosan föl fog emeltetni, ép így természetesen tartjuk azt is, hogy szaporodva a követvám bevételét, a követvám jobb karban tartására is nagyobb gondot fog a város fordítani.

— **Sorozás a baranyavári járásban.** Április hó másodikától 6-ikáig folyt a baranyavári járásban a sorozás. Főhivartat 741 állításkötés, besoroztatott 136, a pórtartalékok osztatott 38, alkalmatlannak póltatott 538, távol maradt 29.

— **Disznók által fölfalva.** Slatinából írják lapunknak: Csoha Lázár paraszt az erdőre ment, hogy ott fát vágjon, oda hazá csak Bara a felesége, hét éves leánya Róza s a hat hónapos kis Janica maradt. Bara vizért ment s így a gyermekek magukra maradtak. Anyja után Róza is elment hazulról, de elfeledte maga után bezárni az ajtót, erre egy disznó hatolt a szobába s a kis Janicát kivitte az udvarra, ahol ily veszedelmesen harapta meg és kezdett belőle falatozni, hogy a szegény gyermek néhány óra múlva meghalt. A járásbírószág vizsgálatot indított, mely hivatala lesz kiderítendő, hogy kit terhel e borzasztó esetnél a mulasztás.

— **A villamosági telep** építkezése szöpen halad előre, bár a munkát nagyon hátráltatta az a körülmény, hogy épp azon a helyen, hol a nagy gyárkérmény fog emelkedni, süppedékes a talaj, s pár lábnyira víz is tört ki a földből. Az alapozás előtt tehát bizonyos kellett tenni a talajt s napokon át éjjel-nappal verték a földre az ácsok a hatalmas pilótákat, amikre aztán a magas gyárkérmény épül.

— **Tüz a vidéken.** Bonyhád-on, mint onnan levelezőnk írja, e hó 5-ödike és 6-odika között éjjel Wild nevű polgár házán tűz ütött ki. A tüzöltek gyorsan kivonultak s oltáshoz láttak, polgárok is segítkeztek; mindamellett az egyik lakónak mindene ott égett. A tüzöltek utóbb mégis lokalizálták a tüzet.

— **Halál egy nyul miatt.** Mágosról írják lapunknak: E hó 3-kan egy földműves gazda kihajtott kocsijával a szántóföldre, hová magával vitte azt az öt éves kis gyermeket is, kit úgy fogadott föl örökbe. A szántóföldhöz érve kioldotta a lovak istrángját s dolga után akart látni. E közben az ut mellől fölugrott egy nyul. A

fiatal lovakat megijesztette az a szokatlan látvány s megbokrosodva elragadták a kocsit, melyen a kis fiu ült. Ez, a hogy a lovak a kocsit hirtelen előre rántották, hátra esett az úlésről, de ott szerencsétlenül beszorult a deszkák közé s nem eshetett ki azonnal a kocsiból. A szegény ember kétségbeesetten vitte háza ölében a kedves kis fogadott gyermekének meg meleg testét, nem törődve a lovakkal se, hogy azok merre vágattak el.

— **Kiesapott diákok.** A jelenlegi tanévben a gyermekeknek sajnálatra méltó korai érettsége megtermette rossz gyümölcsöt. Ugy a pécsi állami reáliskolában, mint a pécsi főgimnáziumban több gyermek követett el oly eszekekedeteket, melyek azokat az iskolai törvénnyel hozta konfliktusba. A gimnáziumból több hét előtt 4 deákok zártak ki miniszteri bealegyezéssel, kik az intézet 3. 4. és 6-ik osztályába jártak és oly helyeken találtak, hova ily gyermekeknek menniök nem szabad. A pécsi állami főreáliskolánál ma hirdették ki a miniszteri leiratot, mely szerint 5 tanuló, kik az első és második osztályba jártak és többnyire jobb családok gyermekei azon vétség miatt zártak ki az intézetből, melyről több hónap előtt „Gyermekek rablógylóssági kísérlete“ cím alatt már írtunk. Nagyobb gondosság a szülők részéről nagyon kívánatos volna, különösen pedig ez uton szőljünk föl a szülőket, ne engedjék meg, hogy gyermekeik fölügyelet nélkül a késő délutáni és esti órákban az utcán esatangeljanak, mert a esatangelások alkalmával demoralizálódnak a gyermekek és ezen demoralizáció az iskolai, meg oly szigorú nevelés helyre nem hozhatják.

— **Hamis tizes-bankók napirenden.** Szinte el van árasztva ez a város hamis tizesbankókkal; nap nap után — hamis tizesbankók hamis tizesbankók után. Ma délelőtt ismét a „Pécsi Kölesönös Segélyező-Egyet“-ben. Ezáltal a befizetési osztálynál ismertek föl egy ilyen pátvallatol ékeskedő varjut. A hamis bankó teljesen olyan, mint az a tizenöt darab, mely már a rendőrség kezében van. Ezt Jandó Márkus, Kobelrausch Gyula bányatelepi kereskedő kocsisa hozta be a könyvesekkel részletfizetés végett. A pénzüntézet jelentést tett a rendőrségnek. Ma — mint halljuk — Tamásiból egy esendőrhadnagy jött Pécsre, hogy itt a rendőrséggel együtt kutassa a hamis tizesek forgalombahozóját s ennek révén készíttjét.

— **Elmaradt pakkok — elmaradt előadás.** Ma kellett volna megnyílnia az arénának a közönség számára. A „Paraszt-beüesület“-et meg a „Katonásan“ vigjátékot tüzték ki; hanem a társulat málhája nem érkezett meg, csak ma délen. Így hát csak holnap kezdik meg a saisons a „Vörösbaptka“ népszínművel.

— **Megint több a difteritiszes.** A most beveződött héten szaporodott a difteritiszesek száma. Bejelentettek 11-et, kik közül 3 meghalt. A megbetegedettek között van egy 27 éves asszony is, ki a napokban eltemetett; kis gyermekétől kapta el a difteritist.

azt a színházat, szerezse nagyon; lelkesedjék a művészetért a kocsiszín alatt s a Thespis kordáján is.

Ma kezdjük el újra ezt a lelkesedést. Ügyelő ur, rendben minden? Csön-gessen, mehetünk!

Pécsi Lajos.

A kis Luisette.

— Franciáról: Lucifer. —

A tisztés nagyanya először egy pár szemhérvető, haragos tekintet vetett a kis eltevédre, aztán, — mialatt a leányka eltakarva kacsokáival a szemeit, hangosan zokogott és pipacs módjára elpirult — kemény szavakkal lekéztette:

— Tehát még igaz! És még csak el nem hallgatta. Nem. Bevallotta, volt bátorsága bevallani, hogy ideálja van. Kedvese. Tizenhat éves korában! Szerény kis area és mindig lesütött szemei, melyekről az ember azt hitte, hogy a tökéletes ártatlanságnak kifejezői — mily nagy foku romlottságot és címzust palástoltak! Valóban senki sem kétkelődött volna abban, hogy a japáni babáján jár az esze, lgen — a „babáján“ járt az esze a kisasszonyoknak, csakhogy a baba, mely olyan nagyon megtetszett a kisasszonyoknak, egy — fiatal ember volt. Milyen szegény! A föld alá kellene bujnia. De hát ez csakugyan megmagyarázhatatlan. O volt ké-

pes megfelekedezni magáról: ő, a ki mindig csak jó tanácsokat kapott; ő, a ki családja tagjaiban minden erénynek elő példáját láthatta maga előtt. Szavamra! Az ördögnek kellett belő bújnia.

A legjobban mégis az keseríté el a nagyamam, hogy Luisettenak sikerült kitűszania azt az éber figyelmet, melylyel minden lépését követték.

— Mert végre is mondhatom, gondosan őriztelek éjjel-nappal. Az alatt a három hónap alatt, a mióta itt vagy, csak kétszer távoztal el hazulról egyedül. Először egy héttel ezelőtt *ot prerer*, midőn tűt meg cernát vetél; másodsor tegnapelőtt, hogy *orára*, midőn tegep nagynémet látogattad meg. És egy óra elég volt arra, hogy keresztet huzz minden számításomra. A legpajzanabb leányok megvarjak, míg udvarolnak nekik; ellent állnak egy hónapig, felévig, egy évig. De tenálad sietősebb volt. Ah, te gonosz. Neked egy óráig egyedül lenned elég volt, hogy ideál talaj magadnak, hogy bele szerez, hogy örök hűségét esküdteket egymásnak, hogy . . .

Luisette erre még jobban sirt és szepve csuklotta:

— Nem, nagyamám, nem. Te esatlakozol. *Nem az egy órai távollétem alatt történt ez, hanem a — másikon.*

Fényképész — és szerkesztő.

Ma tárgyalta az esküdtzsek Feiler Mihálynak Hamedli Gyula fényképész ellen becsületértés címén indított sajtóperét. A királyi törvényszék a következőképp alakult meg: elnök Sával Kálmán kuriai bíró; szavazó bírák: Czizlányi Béla és Angyal Pál; jegyzők: dr. Berzenyi Jenő és Ehrenleitzberger Gyula. Esküdteknek a következőket sorolták ki: Rausch József, Lenkei Lajos, Kengyel Mór, Szeifritz Antal, Krausz Ignác, Lechner Antal, Vaszary Gyula, Dobszay Antal, Aidinger János, Kindl József, dr. Nick Alajos, Sziebert Nándor; pótesküdtöktől kijelöltek: Bolgár Kálmán és János házy Zsigmond. Elnök megnyitván a tárgyalást, ismerteti a vádat, mely abban áll, hogy Feiler Mihály Hamedli Gyulát becsületértés és rágalmazás vétségé miatt elmarasztaltani kéri. Elnök jelenti, hogy az előleges vizsgálat folyamán a vádlottat a sajtóbírósi kihallgatás és minthogy a vádló a vádlevélről kellő időre beadta, a tárgyalást a mai napra kitűzte. Következett a vádlott kihallgatása. Az elnök kérdéseire Hamedli Gyula feleli, hogy Aradon született, 32 éves, román kath., nőtlen, foglalkozására nézve fényképész, lakik Pécsen, vagyona üzletén kívül nincs, írni olvasni tud, büntetve nem volt, hadkötelezettségi viszonyban nem áll. Miután elnök figyelmeztette a vádlót, vádlottat és képviselőket, hogy a tárgyalás folyamán a törvény tiszteletét szem előtt tartásák, fölolvastatja a vádlevelet, mely kizárólag becsületértés vétségében kéri Hamedit bünszék kimondani és öt ézert súlyosan megfenyíteni. Elnök kérdi vádlottat, akar-e a bizonyítási eljárás megkezdése előtt nyilatkozni. Vádlott: Nem. Ezután fölolvastatik a „Pécsi Napló” 1893. év nov. 30-ik számában közzétett inkriminált nyilatkozat.

Elnök: Vádlott! hallotta a közleményt, nyilatkozók azíránt, ön-e a szerzője annak a közleménynek vagy nem?

— Vádlott: Vannak benne idézetek, azért nem vállalok felelősséget, de a mit én írtam, azért felelősséget vállalok.

Erre az elnök fölolvastatja a „Pécsi Napló”-ban közzétett közlemény inkriminált passzusát, mely a következő:

„Ha Feiler az az ügyet ezzel befejezettek tekintti, úgy eljárása csak a társadalom megvetését vonhatja maga után.”

Elnök: Beismeri-e, hogy ezen közleménynek ön a szerzője és elvállalja-e érte a felelősséget?

Vádlott: Beismerem és a törvény előtti felelősséget elvállalom.

A vádlott részéről bejelentett erkölcsi tanukat a sajtóbírósi nem hallgatja ki. A vádlott képviselője Flóris Endre dr. azzal a kéressel fordul a sajtóbírósihoz, hogy olvastassa föl mindazokat a nyilatkozatokat, melyek az ügy kezdetétől befejezéséig a lapokban közzétettek, hogy az esküdtzseknek teljes képe legyen a lefolyt polemikáról.

Egy Dr. Dezső dr., magán vádló képviselője föltesznek tartja e cikkeket

fölolvasását, mert ezek ezen ügyhöz szorosan véve nem tartoznak, hanem a Feiler-Engel ügyhöz.

A sajtóbírósiág e kérdésben a következő határozatot hozta: Tekintettel arra, hogy vádlott képviselője részéről fölolvastatni kívánt hírlapi közlemények a Feiler Mihály és Engel Lajos közötti hírlapi polemikát tárgyzassák és e n ügyvel szoros összefüggésben ninesenek és e közlemények az a része, mely Hamedli Gyulát az ő nyilatkozatának közzétételére bírta Hamedli nyilatkozatában amúgy is benn foglaltatik, a sajtóbírósiág az említett cikkeket fölolvassát mellőztetni rendeli. Következett a vádlott kihallgatása. Elnök: Tessék nyilatkozni, mi indította őt arra, hogy ezt a közleményt megírja és közzétette? Vádlott: Arra, hogy a polemikához hozzászóljak az a körülmény indított, hogy üzletemben támadtattam meg, mert Feiler úr a kérdéses nyilatkozatban a lapkiadókat általánosságban támadta meg, noha ezek között igen sok tisztességes is van. Ez fölháborított engem, mert én is üzletember vagyok. Hozzá szóltam, mert Feiler Mihály úr azt mondja a „Pécs”-ben: felkérlek azonban mindenkit, hogy ítéljen.

— Elnök: Ön élt ezzel a joggal talált s kimondotta a saját nézetét.

A vádlott képviselője megkérdettni óhajta vádlottat azíránt, hogy mikor az inkriminált nyíltéri közleményt megírta, azakkal a célzattal írta-e, hogy megtámadja Feilernek becsületét.

Vádlott: Nem akartam becsületében megsérteni.

Nick Alajos dr., esküdtzsei tag azt a kérdést intézi vádlotthoz, fizettet-e a kérdéses cikk közzétételért, vagy sem?

Vádlott: Igen, fizettem 12 forintot.

Mint hogy sem a vádlottnak, sem panaszosnak illetve képviselőinek nem volt több előterjeszteni valójuk, Egy Dr. Dezső dr. a magánvádló képviselőjemettszi indítványát. Formailag is szépen megszerkesztett beszédében újra ismerteti a vádat, reflektálva Feiler cikkének azon kitételére, melyben a nagyközönséget hívja föl, hogy ügyében ítéljen. Szerinte a nagyközönség hallgatagon meghozta ítéletét, mely panaszosa akár kedvező, akár kedvezőtlen volt, Hamedlinek nem volt joga, hogy véleményének oly közleményben adjon kifejezést, mely panaszost reputációjában és becsületében mélyen megsérti. Beszéde folyamán megemlékezik a sajátjának nemes hivatásáról, melynek nem lehet célja, hogy egyseke piszkolódj, alaptalan vádlójainak helyt adjon, legkevésbé a társadalomnak olyan tagjával szemben, ki a közönség érdekeinek szerény, buzgó és őznetlen munkása. Az esküdtekhez fordulva, kéri őket, hogy ítéljenek lelkiismeretük, legjobb belátásuk szerint.

Vádlott védője Flóris Endre dr. maga is beismeri, hogy védené helytelenül eszelekedett, midőn a kérdéses nyilatkozatot közzé tette. Mégis, ha tekintetbe vesszük védenének gondolkodásmódját, felfogását és azon körülményt, hogy huzamosabb ideig tartózkodván külföldön, szabad államokban, hozzászózott ahhoz, hogy a szabad államnak szabad polgárai

eltűrik a szabad szót és ítéletet, megütözik a panaszos azon eljárásán, hogy ezt az ügyet annyira fölújta és egész apparátust mozgósított ügyének elintézésére, Ha valamine, úgy bizonyára erre az eljárásra illik rá szerinte Horácius azon mondanása: „Parturium montes, nasetur riduli culus mus.” Védő nem akar preiudikálni az esküdtzsek ítélete előtt nem is reflektál arra, korrekt volt-e védené eljárása, vagy sem, csak azt kéri, lehet-e öt bünszék nyilvánítani, foglaltatik-e a nyilatkozatban becsületértés, vagy nem? Bizik minden ember józan judiciumában. Itt nem a szív, itt a józan ész diktál. „Az én józan eszem azt diktálja, hogy itt nem forog fönn sértés; itt nevetésgyes komédia lett provokálva.” Kéri panaszost alaptalan panaszával elutasítani, őt a fölszámítandó költségekben elmarasztalni és kötelezni, hogy a sajtóbírósiág ítéletét a helyi lapokban, továbbá a Budapesti Hirlapban, az Egyetértésben és a Pesti Naplóban közzétette.

Elnök kéri a vádlottat, kíván-e még valamit védelmére fölhozni.

Vádlott: Én az ügyhöz hozzászóltam, minthogy Feiler úr a nagy közönségre bizta és azt mondta, olvassa ki mindenki és ítéljen. Ennre támaszkodtam, midőn nyilatkozatomban a közmevetésnek szolgáltatam ki. Én őt nem akartam megsérteni, a nyilatkozatban nines sértés. *Kérem Feiler urat az összes költségekben elmarasztalni és keresetével elutasítani.*

Ezek után az elnök reasummálva a tárgyalást, a következő három kérdést terjeszti az esküdtzsek elé:

1) Az előadottak után megvannak-e lelkiismeretükben győződve, hogy az 1893-ik év november 30-án 278 szám alatt megjelent Pécsi Napló nyíltterében közzétett nyilatkozatnak vádlott a szerzője?

2) Megvannak-e győződve arról, hogy a panaszlottnak hírlapi közleményében magánvádló ellen becsületértés foglaltatik?

3) Megvannak-e lelkiismeretükben győződve, hogy a vádlott becsületértés vétségében vétkes?

Vádlott védője 4-ik kérdésül föltéttni kéri: Megvannak-e az esküdtek győződve, hogy vádlottnak sértő szándéka volt?

Mint hogy ez a kérdés a 3-ik kérdésben már amúgy is benne van, a sajtóbírósiág ezt a kérdést nem tartja felveendőnek.

Hamedli 4-ik kérésül kéri fölvettni:

Volt-e vádlottnak joga beleszólni az ügybe, minthogy Feiler Mihály e jogot megadta.

Elnök: Feleslegesnek tartom ezt a kérdést, mert ha az esküdtzsek ki mondja, hogy vétkes, akkor ezzel dokumentálja azt is, hogy nem volt jogában az ügybe beavatkozni, ha pedig felmentő ítéletet hoz, úgy azakkal elismeri, hogy joga volt az ügyhöz hozzászólni.

Erre az esküdtek visszavonultak. Mintegy husz perc múlva Aidinger János kir. tanácsos polgármester, mint az esküdtzsek választott főnöke fölolvasta az

esküdtészek verdiktjét: Múltóságos elnök ur, tekintetes törvényszék! Beesületemre és lelkiismeretemre, Isten és emberek előtt az esküdtészek határozata a hozzá intézett kérdésekre a következő. Az első kérdésre egyhangul igennel válaszolnak. A 2-ik és 3-ik kérdésre 11 igennel, egy nemmel szavazott.

A jury ítéletének kihirdetése után, melyet a vádlottnak külön olvastott föl az elnök, a törvény alkalmazása céljából ítélehozzatalra vonult vissza a törvényszék, melynek ítéletét csakhamar kihirdette Sável Kálmán elnök. Az ítélet Hamelli Gyulát a jury verdiktje alapján a becsület-sértésben vétkesnek mondta ki és a b. t. 261. §-a alapján 8 napi fogháza és 50 forint pénzbírságra, a magánvádló részére 40 forint költség és az eltartási költség megfizetésére ítélte; épügy köteles elítélt az ítéletet annak jogköréig emelkedése után a „Pécsi Napló” első számában a lap élén közzétenni. Az ítélehozzatalnál enyhítő körülményként vette a törvényszék a vádlott büntelen életét. Fölölvasta ezután az elnök az illető törvényszakszt, melynek értelmében, ki saját útján valaki a vádlott büntelen életét. Fölölvasta ezután az elnök az illető törvényszakszt, melynek értelmében, ki saját útján valaki a vádlott büntelen életét.

Hamedli Gyula az ítélet ellen semiségi panaszát jelentette be és föllebbezésének indoklásába ariak belekezdni, panaszolva, hogy még mielőtt a tárgyalás megkezdődött, mondták az esküdték, hogy el fog ítélni, majd, hogy egy esküdt a közönség egy tagjával beszélt, de az elnök nem engedte meg az indoklást, hanem az elítéltet főlöszögtette, hogy 3 napon belül adja be írásban föllebbezést és föllebbezésének indokait. Az esküdtészi eljárás értelmében az elítéltnek rögtön meg kellett volna kezdeni büntetését, ha csak valaki érte kezességet nem vállalt. Weiller Nep. János hajlandó volt személyével kezességet vállalni, de a törvényszék 300 forint készpénz kezességet követelt, mely összegnek előteremtésére egy negyed órai időt engedett, mely időpont lejáratá után Engel Lajos lapkiadó deponálta a megkívánt összeget.

TÁVIRATAINK.

Királytalálkozás Velencében.

Velence, április 7. (Eredeti táv.) A hajdani dózsék városa, Velence ma Umberto és Vilmos császárnak találkozó helye volt. Umberto Borselli kereskedelmi miniszter kíséretében tegnap este 6 órakor érkezett ide és fényes fogadtatásban részesült. Ma érkezett ide a Moltke hajó Vilmos császárral, kinek kíséretében Eulenburg gróf is ideérkezett. A fogadtatás igen szívélyes volt. A városi hatóság tizenkét nagy gondolat bérlet ki és ezen ment a Pólából érkező német császár fogadására. Vilmos császár a Palazzo reale Markusz-térre néző részében, a doge-palotával szemben elfoglalta lakosztályait. Holnap diszebb lesz a királyi palotában. Velence a király-

találkozás alkalmából rendkívül élénk képet mutat.

A belga király bleyklin.

Brüssel, április 6. (Eredeti táv.) Lipót belga király biciklizés közben szerencsétlenül járt. A király a laakeni palotában meredek helyen kerékpározott, leest a kőtetekről és 5 méter távolságra sodortak. A király szerencsére csak könnyebb sérülést szenvedett, de kénytelen az ágyban maradni.

A szerb miniszterváltás.

Belgrad, április 6. (Eredeti táv.) Nikolajevics, az új kabinet elnöke Garaschanin-tól a haladópart nevében, Avakumovicstől pedig a szabadelvűek nevében azon ígérget nyerte, hogy támogatni fogják az új kormányt, mely törekedni fog az alkotmány alapján a békét és rendet helyreállítani és az esetleges új választásnál a kormánynak a többséget biztosítani. Simics volt miniszterelnök ismét a bécsi követségi állást foglalja el.

Az országgyűlés megkezdése.

Budapest, április 7. (Eredeti táv.) A szabadelvűpart holnap esti tanácskozása elé nagy érdeklődéssel néznek a pártok. Bánffy Dezso báró elnöknek sikerült a szabadelvűpart eljárásának korrektségéről meggyőzni és az ellenzék részéről sem kell vehemens támadást tartani. Remélhető, hogy már holnap, hétfőn újra napirendre kerül az egyházpolitikai törvényjavaslat, és hogy legalább Teleszky István referens elmondhatja zárbeszédét. Ha az ellenzéki lapok csitító cikkeinek dacára is bekövetkezett az erősebb roham a kormány ellen, oly kompakt szabadelvűpartot fog magával szemben találni, mely minden igaztalan támadással szemben megvédi a kormányt.

A hírlapokkal nincs még rendezve az elnökkel támadt konfliktus. Még áll két fal, mely a hírlapírókat elzárja a folyosókról és érkező teremről és így valószínű, hogy a hírlapírók az országgyűlési tárgyalás lefolyásáról csak rövid kommunikékat fognak közzétenni. Természetes, hogy míg helyre nem áll a béke, hírlapírók és parlament között, a „Pécsi Ujság” tudósítója, ki szolidaritást vállalt kollégáival, csak rövid kivonatban tudósíthatja a lapot az országgyűlés tárgyaitak lefolyásáról.

Hivatalos árfolyamok gyezelei a budapesti áru- és értéktözsde.

(A Pécsi Ujság eredeti távirata.)

Április 7.	Pénzb. árf. o.
1. Magyar aranyárjaredek 4%	118. —
2. Magyar koronajaredek 4%	95. —
3. Magyar vasuti kölcsön aranyban 4%	126. —
4. Magyar vasuti kölcsön ezüsten 4%	102. —
5. Magy. kel. vasut áll. kötv. 1876-ból.	123. —
6. Magy. földtelerm. kötvény 9%	95.50
7. Balmeresi jog megváltási kötvény	100.25
8. Horvát-szlavon földtelerm. kötvény	98. —
9. Magy. nyeregménysorsjegy kölcsön	152.50
10. Tiszaszab. és szegedi sorsjegykölcsön	144. —

11. Osztrák jaredek papirban	98.50
12. Osztrák jaredek ezüsten	98.25
13. Osztrák jaredek aranyban	119. —
14. Osztrák koronajaredek 4%	—
15. 1866. évi osztrák államsorsjegy	145.50
16. Osztrák-magyar bankreszevény	101.14
17. Magyar hitelbankreszevény	447.75
18. Osztrák hitelintézeti reszevény	356.79
19. Osztr. magy. államvasuti reszevény	337.50
20. 20 frankos arany (Napoleonfor)	9.91
21. Német birodalmi marka	61.15
22. Londoni vista	124.80
23. Párisi vista	49.60
24. 20 markás arany	124.23

Időjelzés: Változó, felhőzet, enyhé, száraz, hosszabb ideig állandó.

Gabona-árak.

Hivatalosan följegyezettek Pécs sz. kir. város 1894. évi április hó 7-ik napján tartott hetivásaron.

	őszi	—frt—kr.	—frt—kr.
Buza	tavaszi	—	—
	uj	6 „ 60	6 „ 50
Kétszeres	uj	5 „ 50	5 „ 40
Rozs	ó	—	—
	uj	5 „ 30	5 „ 20
Árpa	őszi	—	—
	tavaszi	6 „ 50	6 „ 40
Zab	uj	—	—
	őszi	—	—
	tavaszi	6 „ 60	6 „ 40
	uj	—	—
Bükköny	—	8 „ 50	7 „ 50
Repe	—	—	—
Kukorica	—	5 „ 10	5 „ —
Szenna	—	2 „ 00	2 „ 40
Szalma	—	1 „ 50	—

Kínalát: közép (mintegy 20 gabona-kocsi volt a piacon.)

Szerkesztői üzenetek.

B. N. ur részére. Pipitaxtól a következő nyílt levél érkezett: Uram! Vegye tudomásul, hogy én Önt nem is mondhatom jó magyarnak. Miért? Hogy meri ön a „Ruf”, az „Honi Csöndes” ele helyezni. Ön lehet fligmatikus angol, hogy azt a játékok nevezi a magyar kultúra alapjának, melyben a beszédet hieroglifikus helyettesítik. Hol van a nemzeti vonás?! Hol van a magyar tüzes vért kielegítő igazalom?! Hogy lassa az én kicsinylésemet a „ruf” és nagyrabecsülemet a „Honi Csöndes” iránt, az előbbi névem én csak kis betűvel írom. Vegül hogy lassa mily silány jatek az a ruf, adja az ég, legyen mindig *durchmarsch*-kártyája s ép csak az utolsó uttszel vesztse el azt. Tárcaja pedig jó intője nekünk ferlistáknak, hogy irányzatunkat veszeley fenyegeti. P i p i t a x.

B. — r. Kossuth Ferenc nem aglegyen, hanem övegy. Lajos nem nösült meg.

Akadémikus. Rosszul tetszik iri — mikor szaloban folytatott párbeszédet ir le, — ezt a szót: ebeasztin. A szalon ebeastin tudnak angol, ezt nem mondhadják ily. Mert ez angol szó, írjuk *everlasting*-nek s olvassuk *everlasting*-nek. Finom sebestenyert angol szavet, melyből az a bizonyos „ebeasztin cipő” készült. Paraszt asszony mondhattja így, de — szalon helyi!

Felőlő szerkesztő és lapulajdonos:

LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Ujság” nyomdájában.

NYILTTÉR.

T. ez.

Löffelmann Vilmos urnak

a pilseni sörgyár igazgatójának

Budapesten.

Nyilvános gyanúsításam válaszólag ez uton fölszóltom, miszerint ennek viszaszavonásával nekem elégteltelt adni, vagy pedig a *még rakítottam levő pilseni sör*, melynek elurastításban meggától és melyet hamisítványnak jelezett, azonnal tölem átvenni sziveskedjék. Réder Károly, Pécese tt. Tisztelettel

Pécs állomás menetrendje.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

V o n a t szám neme	É r k e z i k						I n d u l			Közvetlen csatlakozás
	Honnan		Pécsre			Pécsről			Hova	
	felől	napsz.	óra	perc	napsz.	óra	perc	felé		
1804	szem.	Budapest	reggel	5	12	reggel	5	35	Bosna-Brod	Villányon Mohács fele Dályán Szabadka fele.
1807	"	Bosna-Brod	d. e.	8	01	—	—	—	—	
1842	vegyes	Uj-Dombóvár	"	8	23	—	—	—	—	
1801	gyors	—	—	—	—	d. e.	8	24	Budapest	
6311	vegyes	—	—	—	—	"	8	29	Bécs	Villányon Mohács fele Dályán Szabadka fele Vinkovcen Bosna-Brod fele
6302	szem.	Bécs	d. e.	9	39	"	9	49	Vinkovce	
1805	"	Bosna-Bród	"	11	18	"	11	34	Budapest	Uj-Dombóváron Báltaszék és Zakány fele
1853	vegyes	—	—	—	—	d. u.	2	44	Uj-Dombóvár	Uj-Dombóváron Zágráb-Fiume fele
1806	szem.	Budapest	d. u.	4	08	"	4	20	Bosna-Bród	Villányon Mohács fele
6301	"	Vinkovce	"	5	50	este	6	32	Bécs	
1802	gyors	Budapest	este	7	44	—	—	—	—	
6312	vegyes	Bécs	"	8	00	—	—	—	—	
1808	szem.	—	—	—	—	—	8	13	Bosna-Brod	
1803	"	Bosna-Brod	éjjel	11	02	éjjel	11	40	Budapest	Uj-Dombóváron Báltaszék, Zágráb-Fiume fele

Főhívás előfizetésre.

PÉCSI ÚJSÁG

politikai napilap.

A „Pécsi Újság” semmiféle pártnak, személynek vagy érdekkörnek le nem kötött, teljesen függetlenül, szabadelvű szellemben szerkesztet politikai napilap.

A „Pécsi Újság” kitünő munkatársainak nagy számánál, továbbá úgy a politikai-, mint a napi-hírszolgálat terén létesített széles körű összeköttetéseinél fogva naponta oly gazdag, érdekes és minden tekintetben becses tartalommal jelenik meg, amilyennel vidéki lap nem igen dicsekedhetik.

A „Pécsi Újság” a legjobban értesített vidéki politikai napilap. Oly összeköttetéseket szerzett, melyek révén naponta kimerítő és terjedelmes táviratokat közölhet, többet, mint bármely más vidéki lap. A legtöbb távirati hírével megelőzi a fővárosból érkező lapokat, melyekben a közönség csak másnap este olvashatja a „Pécsi Újság” által már közlötöket, mert — a vasárnapokat kivéve, mikor a „Pécsi Újság” szünetet tart —

☛ a „Pécsi Újság” minden nap délután jelenik meg. ☚

A „Pécsi Újság” tehát versenyez az aznapi ideérkező fővárosi hírlapokkal is.

A „Pécsi Újság” hírvivata mindig élénk, gazdag tartalmú Gyors és jó értesüléseivel, valamint irodalmi szempontokból is kifogástalan újdonságaival egyetlen lap se versenyezhet.

A „Pécsi Újság” igen alkalmas hirdetési közeg. Méltányos hirdetési árai mellett — miután a közönség már is igen érdeklődik a lap iránt — hasznos szolgálatakat tesz a hirdető közönségnek.

A „Pécsi Újság” a legolcsóbb helyi lap, mert bár naponként jelenik meg a lehető leggazdagabb és legérdekesebb tartalommal, előfizetési árai a legalacsonyabbak.

Előfizetési árak Pécsen, házhoz hordva:

egész évre 10 frt, — félévre 5 frt, — negyedévre 2 frt 50 kr.

Vidékre: egész évre 12 frt, — félévre 6 frt, — negyedévre 3 frt.

A lap szives támogatását kéri tisztelettel

A „Pécsi Újság”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Legelegánsabb ujdonságok!

A tavaszi és nyári idényre menyecskék és leányok számára kalapok

párisi és bécsi minták szerint

a legizlésebb diszszel, a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb kivitelben, kaphatók továbbá a kalapdíszítéshez szükséges mindennemű cikkek a legjutányosabb áron

STERN BERTA

divatárusnőnél

Pécs, Bazárépület, az udvarban. Bejárat a Király-utca és a Széchényi-téren.

Ugyanitt kalapok díszítésre és átalakításra elfogadtatnak.

Polgári sörfőzde Pilsen.

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség becses tudomására hozni, hogy

Réder Károly úr

nincs feljogosítva a Pilseni polgári sörfőzdeinek raktár czimét használni, miután tőlünk néhány hónap óta sört nem vett és ha mégis a mi j e g y ű n k e t árusítja, úgy **hamisítványnak** tekintendő lenne.

Kiváló tisztelettel

LÖFFELMANN VILMOS

a „Pilseni polgári sörfőzde”
magyarországi képviselője.

Égész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajta) méretben: **75 krtól 3 frt 65 krig** — valamint **fehér és színes selyemszöveteket 41 krtól 1 frt 65 krig** — sima, kokkás, csikos, viragos, damasztú minőségben (mintegy 240féle diszpozíció és 2000 különböző szín és arnyalatban) szállít **postabér és vámentesen a privát megrendelők lakására Henneberg G.** és kir. udv. szállító **selyemgyára Zürichben.** Minak postafordítvány küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 721

Igen fontos találmány !

a „**COLUMBUS**” cimbalomverőféj.

Az époly fáradtságos, mint alaktalan pamutozást és cémázást feleslegessé teszi, a meenyiben egyszerre reáruhazó a verőpálcára, melyről mindenkor le is bízható; a legfinomabb nemzedéki készűl, a verőpálcákra rásimul és selyemgubó alaku; megszűnteti a pzm lozat tempói hatását s a kellemetlen kopogás helyett kellemes csengő hangokat nyerünk, soha-som pusztul el, mindig esztelges kopás után egy kevéssé forgatva, ismét egy újverőféjét pótol; ára a verőpálcák minősége szerint: frt 2.—, 2.10, 3.— és 3.50. Külön a „Columbus”-féjék párja 1 frt. felárlalója a **STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE** edg. és kir. kiz. szabadalmazott hangszerip. **Budapest, VII. ker. Kerepesüti 36. sz.** — A „COLUMBUS” cimbalomverő. czélszerűséről kiváló szaktekiné-lyek elismerő nyilatkozatai tanuskodnak. 4644

Kívánatra nagy képes árjegyzék cimbalomokról és más egyéb hangszerekről ingyen és bérmentve

Egy tizedes mérleg,
egy fagyalt-jégszekrény,
egy hus-jégszekrény,
egy Wertheim-szekrény
eladó.

Közelebbet :
SCHÖNHERR MIHÁLY
Pécsett, Nádor szálloda.

Köszvény és orvában szenvedőknek ezennél a legtagabb körökbén

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőfőleg ismeretessé vált **Tinct. Capivi comp.** ajánlójlag legyen emlékeztetve hozva. Ezen népszerű házi szer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedvelik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Utoljára 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi aron a legutóbbi gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a voros horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyogy-szertárához: Richter gyogy-szertár, az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyogy-szereshez Budapeston.

Aranyérmekkel kitüntetve. Első csász. és kir. kizár. szabadalm. Aranyérmekkel kitüntetve.

omlokzat - festék - gyár

KRONSTEINER KÁROLY Wien, III., Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai rakatárak, az összes **vasut. ipar, bánya** és **hámortársulatok** építkezési vállalatok, **vállalkozók és építőmesterok**, valamint gyártóuladonosok szállítói. Ezeket a festékek épületek befestésére használják, belőük 40-féle különböző szín van, kilőjük 16 krtól fölfelé, messzben oldható, teljesen hasonló az olaj-mázolások. **Mintalappokkal és használati utasítással ingyen és bérmentve szolgál.** 4851

2 arany 13 ezüst érem. 9 dísz- és elismerő okmány.

Kwizda-féle

Korneuburgi marha-táppor
lovak, szarvasmarha és juhok számára.
Egész dobozzal 70 kr., — fél dobozzal 35 kr.

40 év óta a legutóbbi ítéllőben használatban, **étvágyhiánytól, rossz emésztéstől** valamint **teheneknél a tej javítása s a tejelők pesség fokozása** céljából.

Fő let: **Kwizda Ferenc János** osztr. és os. kir. és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszeriarában **KÖRNER TIRCHAU,** Bécs mellett.

Valódi minőségben gyogy-szerárakban és drogistáknál kapható.

Tulajdonos kerestetik

20 millió forinthez ! ?

A „Telegraph” sorsolási utmutató, mely már VII. évfolyamban jelenik meg feladatává tette, hogy segítsen azon sorsjegytuladonosokon, kik évek óta kihuzott sorsjegyeiket nem váltottak be. A sok millióra rugó kihuzott sorsjegyek, köztök néhány főnyeremény és számos nagyobb nyeremény nemcsak **kamatotlanul** létszerések évek óta, hanem azon **veszélynek** is ki vannak téve, hogy a nyeremények egy meghatározott idő után elválnak és az államkincstár, esetleg mások javára esnek.

E sok nyeremény azér, marad fölvetetlen, mert a tulajdonosok sorsjegyeiket sem a huzások után nem nézik át, sem megbízható sorsolási értesítőket nem tartanak. 1894-ben csak osztrák és magyar sorsjegyekből **95,649 drb.** több mint **19 millió** frt értékben kerül kihuzásra és beváltásra. Az egész évi előfizetési díj csak

1 frt (egy forint)

mi postautalvánnyal **naponként beküldhető.** Ez alacsony ár mellett **előfizetők között** sorsolási utján **elosztunk**

40 drb Jó sziv sorsjegyet

és pedig 10 dbot január 1-én, 10 dbot április 1-én, 10 dbot július 1-én és 10 dbot október 1-én. Minden Jó sziv sorsjegy kihuzatik és 4000 koronától kezdve egész a 20 koronás nyereményekig jászák. A sorsjegyek számai díjtalanul fölülvizsgáltatnak. Nem előfizetők belyegeken 10 krt küldjenek be. Kívánatra mutatványszámok küldetnek.

A „Telegraph” sorsolási értesítő **kiadóhivatála**
4827 Budapest, Váci körút 43. sz.

Baranyamegyei Hitelintézet mint részv. társaság

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Király-utca PÉCSETT, Király-utca.

Elfogad **betéteket** folyó számlákra és betétkönyvekre **4%** kamatozással. — **Előleget** nyujt értékpapirokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, vesz és elad mindennemű **értékpapirt** és **tőzs demüveleteket** közvetít úgy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén, vesz és elad **utalványokat** minden kereskedelmi piacra. — **Váltókat** méltányos feltételek mellett leszámítol.

≡ **I g é r v é n y e k m i n d e n h u z á s h o z .** ≡

4646